

Література

1. Григорак М.Ю., Коцюба В.В. Анализ рынка логистических услуг в Украине // Логистика: проблемы и решения. – 2006. – №2(3). – С.21-29.
2. О лицензировании и не только...//Порты Украины.–2004.–№ 5.–С. 58.
3. Цветов Ю.М. Основы організації транспортного забезпечення зовнішньо-торговельних зв'язків України. – К.:ВАТКТП-Центр,2000.– 581 с.
4. Чуев А. Почему в Украине все более успешно работают иностранцы перевозчики и экспедиторы – анализ ситуации. // Транспорт. – 2001. – №47(164). – С. 43-45.

ОПЛАТА ПРАЦІ НА ДЕРЖАВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ДОСЛІДНОГО ГОСПОДАРСТВА “БОХОНИЦЬКОГО”ІНСТИТУТУ КОРМІВ УААН

Лавренчук А.П.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Шовкун В.А.

У статті досліджено як регулюється оплата праці працівників на державному підприємстві дослідного господарства. Основою організації оплати праці є тарифна система яка використовується для розподілу робіт залежно від їх складності, а працівників – залежно від їх кваліфікації та відповідальності за розрядами тарифної сітки.

Заробітна плата – це винагорода, що її обчислюють, як правило у грошовій формі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану роботу.

Рівень заробітної плати в масштабі національної економіки залежить від обсягу виробленої галузями продукції; співвідношення між проміжним споживанням виробленої галузями продукції і доданою до неї вартістю; розподілу ВВП на оплату праці, непрямі податки, субсидії та валовий прибуток; чисельність населення та його активної частини [1.Ст94-95].

Оплата праця в широкому сенсі – це та або інша форма винагороди за певну кількість і якість роботи, що виконується. І тому, управління заробітної плати на підприємстві пов'язані з тим, що сучасні тенденції трансформації мотиваційної природи заробітної плати у світі та України цілком протилежні.

Основна відмінність полягає у зменшенні заробітної плати в Україні у зв'язку з фінансовою кризою, а це призводить до скорочення робочих місць. Зменшення заробітної плати негативно впливає на матеріальний рівень, а виходячи з цього питання оплати праці є важливим. А тому тему, яку ми розглянемо “Оплата праці в державному підприємстві дослідного господарства “Бохоницький”інститут кормів УААН” є актуальною.

Організація оплати праці на підприємстві здійснюється за допомогою тарифної системи [1, с.96].

Розмір мінімальної тарифної ставки робітника, який виконує просту роботу, що не вимагає кваліфікації, згідно з Галузевою угодою на 2006-2008 р.р. не може бути меншим за 375 гривень за повністю виконану роботу, місячну норму праці, обсяг праці.

Оплата праці в рослинництві проводиться за фактично відпрацьований робочий час або за фактично виконану норму – зміну чи норму виробітку.

До числа трактористів-машиністів належать працівники, які мають відповідне посвідчення, прийняті на роботу трактористами-машиністами і працюють на тракторах, комбайнах самохідних сільськогосподарських машинах. Надбавки за класність їм виплачують до заробітку на механізованих роботах що оплачуються по тарифних ставках трактористів-машиністів:1 – класу 20%; 2 – класу 10%.

Для проведення збирання врожаю в оптимальні строки і без втрат на період перших днів масового збирання (в перші 10 днів) працю трактористів- машиністів, які виконують змінні норми виробітку, оплачують по розцінках, збільшених: на збиранні зернових, зернобобових, кукурудзи на силос і зерно, насінників трав, заготівлі кормів у період їх масового збирання за умови їх хорошої якості – на 60%; при невиконанні норм виробітку в зазначений період, а також решту днів збирання врожаю (понад перші 10 днів роботи) але на обмежений період на збиранні зернових, зернобобових культур, кукурудзи на зерно і силос, насінників трав, заготівлі якісних кормів – збільшених на 30%.

Іншим працівникам, що працюють на комбайнах та інших збиральних агрегатах, видається зерно за виконання сезонного завдання в таких розмірах трактористу – машиністу, що працюють на тракторі – 80%, помічнику комбайнера і водіям – 70%, кожному від кількості зерна, нарахованому трактористу – машиністу, що працює на комбайні чи іншому збиральному агрегаті, а майстру – наладчику, що обслуговує збиральні агрегати – 50% від кількості зерна, нарахованого в середньому трактористам – машиністом, що працюють на цих роботах, агрегатах.

Оплата праці працівників обслуговуючих підрозділів, зайнятих на ремонті техніки, перевезенні вантажів, будівництві – проводиться як відрядно так і погодинно згідно тарифної сітки.

Оплата праці водіїв автомобілів в господарстві здійснюється згідно з відрядною системою за обсяг виконаних перевезень або погодинно – за погодинною тарифною ставкою.

Водіям при відрядній системі оплати праці за обсяг перевезень оплачують залежно від групи автомобілів за вантажопідйомністю і категорією вантажів, що перевозяться. Розцінки встановлюються за одну тону перевозеного вантажу із врахуванням затрат часу на вантажно-розвантажувальні роботи або за 1 тону-

кілометр. Водіям 1 та 2 класу нараховують надбавку в розмірі відповідно 25% і 10% тарифної ставки за відпрацьований водієм час. Водіям, що працюють на автомобілях 2 та 3 групи із спеціальним устаткуванням і механізмами, тарифні ставки встановлені з урахуванням сумісництва робіт по їх керуванню [5.с.10-11].

Таблиця 1

Оплата праці робочих господарства проводиться за наступними тарифними ставками: (мінімальна тарифна ставка робітника становить 375 гривень).

1. Денні тарифні ставки трактористів - машиністів, грн.						
Розряди	I	II	III	IV	V	VI
Відрядно	28.50	30.80	34.00	38.40	44.10	51.00
Погодинно	26.90	29.40	32.20	36.40	41.70	48.30
2. Денні тарифні ставки працівників рослинництва, грн.						
Відрядно	22,05	23.90	25.50	29.80	34.15	39.60
Погодинно	20.85	22.70	24.90	28.00	32.30	37.50
3. Денні тарифні ставки працівників тваринництва, грн.						
Відрядно	25.20	27.40	30.20	34.00	39.20	45.40
Погодинно	23.80	25.60	28.50	31.90	36.40	42.55
4. Годинні тарифні ставки для робочих, зайнятих на ремонтних роботах та на станочних роботах, з нормальними умовами праці, коп.						
Відрядно	325	345	380	440	490	590
Погодинно	300	330	345	400	460	520
5. Годинні тарифні ставки для робочих, зайнятих на станочних роботах по обробці металу та інших матеріалів, різання на металообробних станках, коп.						
Відрядно	360	395	430	490	560	650
Погодинно	335	365	400	455	505	590
6. Годинні тарифні ставки для робочих, зайнятих в будівництві та на ремонтнобудівельних роботах з нормальними умовами праці, коп.						
Погодинно	300	330	365	405	470	545
7. Тарифні ставки для водіїв, коп. за 1 годину						
Вантажопідйомність, тонн	1 група, бортові автомашини		2 група, спецавтом. самоскиди, тех. допомога		3 група, автомашини для перевезення цементу	
Від 1,5 до 3,0	315		325		345	
Від 3,0 до 5,0	325		345		365	
Від 5,0 до 7,0	345		365		405	
Від 7,0 до 10,0	365		405		425	
8. Годинна тарифна ставка для легкового автомобіля з робочим об'ємом двигуна до 1,8л - грн. за 1 год. - 3,60 грн/год.						
9. Годинна тарифна ставка працівників столової - 3,50 грн/год..робоча столова 3,15 грн/год.						

Оплату праці працівників, зайнятих обробіткою та збиранням цукрових буряків вручну проводять згідно умов договорів, які заключаються безпосередньо перед виконанням робіт, обумовлених в ньому [4.с.92-93].

Оплату праці на ремонті та технічному обслуговуванні здійснюють по тарифних ставках робітників ремонтних майстерень. У разі переведення водіїв при виробничій необхідності, на роботу з ремонту та технічного обслуговування автомобілів терміном до одного місяця оплату праці здійснюють за виконану роботу [5,с.23-24].

Оплата праці робочих тваринництва, зайнятих безпосередньо виробництвом, проводиться по розцінках за 1 центнер виробленої продукції. Розцінки за продукцію встановлюються, виходячи із норми виробництва продукції або навантаження тварин і тарифного фонду зарплати, збільшеного до 150% в залежності від продуктивності тварин із врахуванням якості продукції.

Таблиця 2

Тарифні ставки для водіїв за 1 годину, коп.			
Вантажопідйомність, тонн	1 група, бортові автомашини	2 група, спецавтом. самоскиди, тех. допомога	3 група, автомашини для перевезення цементу, ядів
Від 1,5 до 3,0	315	325	345
Від 3,0 до 5,0	325	345	365
Від 5,0 до 7,0	345	365	405
Від 7,0 до 10,0	365	405	425

Оплата праці працівників, зайнятих на роботах у будівництві, на капітальному та поточному ремонті виробничих і житлово – побутових переміщень, що виконуються господарським способом, залежно від конкретних умов і терміновості завершення робіт проводиться: відповідно або згідно договорів будівництва, капітальний ремонт, погодинно поточні ремонти, виходячи з єдиної норми, тарифних погодинних ставок, прийнятих в господарстві або за домовленістю [2, с.4-5].

Оплата праці працівників громадського харчування здійснюється за наступними тарифними ставками: повар 3,50 грн. за год.; робоча столової – 3,15 грн. за год.

Таблиця 3

Розрахунки акордних розцінок

Статеві - вікові групи тварин	Норма навантаження тварин, голів	Річна, ц. денна, г продуктивність	Розряд роботи	Денна тарифна ставка, грн.	Річний фонд оплати праці	Розцінка, грн.
Телята від 6-ти міс. до 1 року, приріст	78	159ц/560г	IV	34.00	14270	89.75
Телята старші 1 року, приріст	60	141ц/645г	IV	34.00	14270	101.20
Телиці парувального віку, нетелі (перша половина тільності, приріст)	70	136ц/465г	IV	34.00	14270	104.90
Нетелі, обслуговування (голів) - за 1 гол. В міс.	75	- / -	IV	34.00	14270	15.85
Свині, догляд (голів; 30%)(свиноматки, хряки, молодняк)	30	- / -	IV	34.00	4270	11.85

Оплата праці працівників, зайнятих на виробництві в підсобних підприємствах і промислах, які не мають закінченого циклу виробництва продукції, зокрема по переробці зерна на дерть, крупу, кормів для потреб господарства та на інших об'єктах підсобного виробництва, проводиться за тарифними ставками на ручні роботи, як відрядно, так і погодинно [1.Ст97].

Посадові оклади керівників, спеціалістів та обслуговуючого персоналу господарства : директор згідно контракту, головний бухгалтер – 1400 грн.,

головні: агроном, інженер, економіст – 1320 грн., старший зоотехнік, ветлікар, зоотехнік – 1030 гривень.

Отже, основою організації оплати праці на підприємстві є тарифна система, що являє собою сукупність нормативних матеріалів, за допомогою яких встановлюється рівень заробітної плати працівників залежно від їхньої кваліфікації, складності роботи, умов праці. Однак, на нашу думку, тарифна система дослідного господарства потребує вдосконалення в напрямку впровадження на підприємстві єдиної тарифної сітки з обов'язковим, своєчасним дотриманням вимог та норм передбачених нормативно-законодавчими актами.

Література

1. Кодекс законів про працю / За ред. Паливода А.В. – Київ: Видавництво Тезис, 2008р. – 120 с.
2. Колективний договір ДП ДГ інституту кормів УААН, 2006-2008р.р.
3. Звіти ДП ДГ інституту кормів УААН, 2006 – 2008р.р.
4. Економіка праці та соціально трудові відносини / За ред. Буряк Л.Ю., Карпінський Б.А. – Київ: Видавництво Нова книга, 2004р. – 310 с.
5. Оплата праці в умовах ринку / За ред. Гадзевич О.І. – Київ : Видавництво Кондор, 2008р. – 172с.